

[Aksel Larsen.]

kan være tale om, at man må indføre visse lettelser måske, men det skal jeg nu ikke komme ind på i detaljer, det kan der naturligvis alt sammen snakkes om.

Jeg er ikke sikker på, at det var nødvendigt derfor at fremsætte et sådant lovforslag, hvis hovedsag jo er dette, at man vil have givet valgfrihed imellem leverancemetode og betalingsmetode. Herom siger hr. Stetter, at det var jo en rent politisk afgørelse, der blev truffet i foråret, da man fastslog, at kun leverancemetoden skulle anvendes. Det kan jeg ikke give ham ret i. Jeg er aldeles overbevist om, at det er langt lettere og mere enkelt såvel for administrationen som for de erhvervsdrivende, at man kun har én metode at holde sig til, nemlig metoden, at moms skal svares, når varen skifter ejermand.

Men jeg vil tilføje, at en væsentlig del af formålet med momsen ville jo forspildes, hvis man ikke fastholdt leverancemetoden. Den gør det, som det er sagt tidligere — vi sagde det jo også i foråret — muligt for toldvæsenet næsten automatisk at kortlægge, hvordan de erhvervsdrivendes omsætning er, og dette har naturligvis betydning, ikke bare for toldvæsenet, men også for et andet væsen, nemlig skattevæsenet. I en tid, hvor lønmodtagere er særdeles skrappt kontrolleret med hensyn til deres indkomster, kan det ikke være urimeligt, at andre skatteydere også er kontrolleret, og jeg ser sådan på det, at her er momsen i hvert fald noget, der kan anvendes og bliver anvendt; det er noget af det, der kunne hjælpe til at forsone én med momsen, selv om man måske ikke var så begejstret for den.

Dertil vil jeg føje, at nu har man praktiseret dette system i en såpas lang tid allerede, at hvis man nu ville lave det om, ville der opstå særdeles store vanskeligheder, måske virvar endda, og det skal man ikke inklade sig på.

Jeg havde i grunden mest lyst til her at stille forslag om, at dette usaglige lovfor-

slag — usagligt efter sit indhold og usagligt, fordi det forlanger en sådan ændring af en allerede indarbejdet praksis — blev nægtet overgang til anden behandling; det havde ikke fortjent bedre. Jeg skal alligevel undlade det, for det er jo noget, som man kun bør gøre i ganske ekstraordinære tilfælde, og så må jeg erkende, at går lovforslaget i udvalg, kan vi da i hvert fald i dette udvalg tale med finansministeren om, hvad der kan gøres for at rette små skævheder og skønhedsfejl — muligvis i den eksisterende lov, muligvis i administrationen af loven. Det kan vel være nyttigt at have et udvalg til dette formål, og derfor skal jeg undlade at stille det forslag, som jeg ellers som sagt havde svært lyst til at fremkomme med.

Hilmar Baunsgaard: Når man indfører et nyt afgiftssystem, som vi jo gjorde her i landet med indførelsen af merværdiafgiften, må man på forhånd være forberedt på, at der vil blive nogle tilpasningsproblemer, og der vil formentlig blive indhøstet nogle administrative erfaringer hos begge de parter, der er indblandet i et sådant administrativt system, i dette tilfælde erhvervslivet og den offentlige administration.

Hvad det første angår, tilpasningsvanskelighederne, har ministeren formentlig ret i, at de er blevet færre end antaget af mange. Jeg vil nok advare imod, at ministeren på den baggrund drager en hastig konklusion i retning af, at dermed er alle påståede tilpasningsvanskeligheder så klaget. Det tror jeg ikke de er. Men i almindelighed er det vel nok rigtigt, at de, der har udtalt stærkest frygt, har set, at frykten måske nok var lidt overdreven.

Hvad det andet angår, det med at indhøste visse administrative erfaringer, er det klart, at før man kan sige på tilstrækkeligt grundlag at have gjort det, skal nogen tid være hengået.

Den ene del af det forslag, som vi i dag behandler, nemlig ønsket om en forlængelse